

ULUSLARARASI LOJİSTİK HUKUKU

11

Dr. Öğr. Üyesi Haydar ATEŞ¹

GİRİŞ

Lojistik, insanlığın başlangıcından beri gelişmekle birlikte, sanayi de günümüzde hızla küreselleşmektedir. Küreselleşme bu hızla gelişmeye devam ettikçe, ulusal ve uluslararası yasal mevzuatta gelişecek ve yaygınlaşacaktır. Bu gelişmeye uyum sağlamaya çalışan işletmeler, çalışanlarına lojistik hukuku konusunda eğitimler vererek en az kayıpla bu hıza ayak uydurmaya, şikayetleri azaltmaya çalışmaktadırlar. Artık şirketler, lojistik ve ulaştırmanın her alanında uzman hukukçular yanında, bu konularda ulusal ve uluslararası yasal mevzuata hakim çalışanları tercih etmektedirler. Onların sorumlulukları; düzenleyici öneriler, ticari ve mali danışmanlık, sözleşme yönetimi, sigorta/risk yönetimi ve devletlerle olan ilişkiler de dahil olmak üzere lojistik hukuku alanında geniş bir yelpazeyi içermektedir. Ayrıca lojistik hukukçuları lojistik konulardaki davalara bakarken, dava sürecinde ihtiyaç duydukları bilgi ve belgeleri sağlamakta lojistikçilerin görevidir. Lojistik hukukçularının diğer görevleri dışında, özel görevleri de vardır. Bunlar; lojistik sözleşme ve sigorta belgelerini yönetmek, müşterilerini lojistik hizmetler esnasında müşterilere karşı temsil etmek, gönderme işlemleri, uluslararası nakliyat konuları, sınır geçiş işlemleri, gümrük işlemleri ve 3PL'de müşterilerini temsil etmek ve onların adına işlemlere nezaret ve yürütmek, müşterilerini lojistik ve ulaştırma mevzuatı konusunda bilgilendirmek ve öneriler sunmak, düzenleyici

¹ THK Üniversitesi İşletme Fakültesi, Ankara, Türkiye, ates.haydar@yahoo.com
ORCID iD: 0000-0003-1961-8954

Türk mahkemeleri:

Davalı veya acentesi Türkiye’de ikamet ediyorsa veya sözleşme Türkiye’de hazırlanmışsa, taşımacıya verilecek mal Türkiye’de devredilecekse veya dağıtım Türkiye’de bir noktaya olacaksa, taşıyıcının işyeri Türkiye’deyse veya sözleşme Türkiye’de imzalanmışsa, davanın Türkiye’deki bir mahkemede mi, yoksa yurtdışındaki bir mahkemede mi görüleceği konusunda karar vermek gerekirse bu durumda 5718 sayılı kanun hükümleri uygulanır.

Tahkim Mahkemeleri:

Tahkim, mahkemelere alternatif bir sistemdir. Taraflar sözleşmede, uyuşmazlık durumunda tahkim konusunu belirtmiş olabilirler. Tahkim konusundaki yetkililer, taraflarca sözleşmede belirtilebilir. International Chamber of Commerce (ICC) Rules of Arbitration-2012’ye göre tahkim mahkemesi bir uluslararası kurum olabilir.

En çok bilinen uluslararası tahkim mahkemeleri:

The ICC International Court of Arbitration

The London Court of International Arbitration

The London Maritime Arbitrators Association

Arbitration Institute of Stockholm Chamber of Commerce’dır.

Türk yasalarında tahkim konusunda sınırlayıcı veya belli bir kurumu işaret eden hükümler yoktur. Yerli tahkim 6012 sayılı Türk Ticaret Kanunu’na göre düzenlenir. Yabancı tahkim 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu’na göre düzenlenir. Yabancı tahkime gidildiğinde New York sözleşmesine göre işlem yapılması esas alınır.

KAYNAKÇA

-
- 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu, 2011
 - 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 1999
 - 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu, 2001
 - 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 2007
 - 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun, 2007
 - 6012 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 2011
 - 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, 2011
 - 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu, 2011
 - CIM, 1890/1952/1961/1961/1970/1980/1990/1999 (Uniform Rules CONCERNing the Contract for International CARRiage of Goods by Rail)
 - CMR, 1956/1978/2008 (Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road, Geneva)
 - Hamburg Rules, 1956 (United Nations Convention on the Carriage of Goods by Sea)

HR, 1924/1968/1978

ICC, INCOTERMS, 2020

MC, 1999 (Convention for the Unification of Certain Rules for International Carriage by Air)

TIR Sözleşmesi, 1975

Warsaw Convention, 1929/1955/1975 (Convention for the Unification of Certain Rules Relating to International Carriage by Air)